

FACULTY OF IT-HCMUS

Mathematical Method in Visual Data Analysis

Lecturer: Assoc Prof. Lý Quốc Ngọc
HCMc, 10-2022

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

fit@hcmus

Mathematical Method in Visual Data Analysis

Lecture 6: Optimization Method

Lecturer: Assoc Prof. Lý Quốc Ngọc

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

fit@hcmus

Content

6.1. Unconstrained Optimization

6.2. Constrained Optimization

6.1. Unconstrained Optimization

Problem Statement

Given a function $f: R^n \rightarrow R$ and a set $S \subset R^n$, we seek $x \in S$ Such that f attains a minimum on S at x , i.e,
$$f(x) \leq f(y) \quad \forall y \in S.$$

The objective function, f , may be linear or nonlinear.

The constrained set S is usually defined by a system of equations or inequalities, or both, that may be linear or nonlinear.

6.1. Unconstrained Optimization

Problem Statement

If $S = R^n$ then the problem is unconstrained.

General continuous optimization problems have the form

$$\min_x f(x) \text{ subject to } g(x) = 0, h(x) \leq 0$$

$$f : R^n \rightarrow R, g : R^n \rightarrow R^m, h : R^n \rightarrow R^k$$

6.1. Tối ưu không ràng buộc

Tối ưu cục bộ, tối ưu toàn cục

Hàm f có cực tiểu toàn cục tại x^* nếu

$$f(x^*) \leq f(x), \forall x \in S$$

Hàm f có cực tiểu cục bộ tại x^* nếu

$$f(x^*) \leq f(x), \|x - x^*\| < \varepsilon$$

6.1. Tối ưu không ràng buộc

Tối ưu không ràng buộc

Điều kiện cần để x^* là điểm cực trị của $f : R^n \rightarrow R$ là

$$\nabla f(x^*) = 0$$

Điều kiện đủ để x^* là điểm cực tiểu, cực đại, yên ngựa là
Nếu $H_f(x)$ xác định dương ($x^T H_f x > 0$) thì x^* là điểm cực tiểu.

Nếu $H_f(x)$ xác định âm ($x^T H_f x < 0$) thì x^* là điểm cực đại.

Nếu $H_f(x)$ không xác định thì x^* là điểm yên ngựa.

$$\{H_f(x)\}_{ij} = \frac{\partial^2 f(x)}{\partial x_i \partial x_j}$$

6.1. Tối ưu không ràng buộc

Tối ưu không ràng buộc

Vd: $f(x+h) = f(x) + f'(x)h + \frac{f''(x)}{2}h^2 + O(h^3),$

$$f : R \rightarrow R$$

$$\begin{cases} f'(x) = 0 \\ f''(x) > 0 \end{cases} \Rightarrow f(x+h) = f(x) + \frac{f''(x)}{2}h^2 > f(x)$$

6.1. Tối ưu không ràng buộc

Tối ưu không ràng buộc

Vd: $f(x+h) = f(x) + J(x)h + \frac{1}{2}h^T H(x)h + O(\|h\|^3),$

$$f : R^n \rightarrow R$$

$$\begin{cases} J(x) = 0 \\ h^T H(x)h > 0 \end{cases} \Rightarrow f(x+h) = f(x) + \frac{1}{2}h^T H(x)h > f(x)$$

6.1. Tối ưu không ràng buộc

Tối ưu không ràng buộc

Vd: $J(x) = \left[\frac{\partial f}{\partial x_1} \quad \frac{\partial f}{\partial x_2} \quad \dots \quad \frac{\partial f}{\partial x_n} \right],$

$$H(x) = \begin{bmatrix} \frac{\partial^2 f}{\partial x_1^2} & \frac{\partial^2 f}{\partial x_1 \partial x_2} & \dots & \frac{\partial^2 f}{\partial x_1 \partial x_n} \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x_2 \partial x_1} & \frac{\partial^2 f}{\partial x_2^2} & \dots & \frac{\partial^2 f}{\partial x_2 \partial x_n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x_n \partial x_1} & \frac{\partial^2 f}{\partial x_n \partial x_2} & \dots & \frac{\partial^2 f}{\partial x_n^2} \end{bmatrix}$$

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Cực tiểu hàm mục tiêu phi tuyến với ràng buộc đẳng thức phi tuyến

$$\min_x f(x), \quad g(x) = 0$$

$$f : R^n \rightarrow R, \quad g : R^n \rightarrow R^m, \quad m \leq n$$

Để x là lời giải của bài toán, cần thỏa

$$-\nabla f(x) = J_g^T(x)\lambda,$$

$J_g(x)$ là ma trận Jacobi của g

λ là vector nhân tử Lagrange m chiều

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Xét hàm Lagrange $L: R^{n+m} \rightarrow R$,

$$L(x, \lambda) = f(x) + \lambda^T g(x)$$

$$\nabla L(x, \lambda) = \begin{bmatrix} \nabla_x L(x, \lambda) \\ \nabla_\lambda L(x, \lambda) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \nabla f(x) + J_g^T(x) \lambda \\ g(x) \end{bmatrix}$$

$$H_L(x, \lambda) = \begin{bmatrix} B(x, \lambda) & J_g^T(x) \\ J_g(x) & O \end{bmatrix}$$

$$B(x, \lambda) = \nabla_{xx} L(x, \lambda) = H_f(x) + \sum_{i=1}^m \lambda_i H_{g_i}(x)$$

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Điểm cực trị của bài toán thỏa

$$\nabla L(x, \lambda) = \begin{bmatrix} \nabla_x L(x, \lambda) \\ \nabla_\lambda L(x, \lambda) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \nabla f(x) + J_g^T(x) \lambda \\ g(x) \end{bmatrix} = 0$$

Điều kiện đủ để đạt cực tiểu tại x là $B(x, \lambda)$ xác định dương.

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Vd: cực tiểu hàm dạng toàn phương

$$f(x) = 0.5x_1^2 + 2.5x_2^2$$

Với ràng buộc

$$g(x) = x_1 - x_2 - 1 = 0$$

Hàm Lagrange được xác định bởi

$$L(x, \lambda) = f(x) + \lambda^T g(x) = 0.5x_1^2 + 2.5x_2^2 + \lambda(x_1 - x_2 - 1)$$

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

$$\nabla f(x) = \begin{bmatrix} x_1 \\ 5x_2 \end{bmatrix} \quad \text{và} \quad J_g(x) = [1 \quad -1]$$

$$\nabla_x L(x, \lambda) = \nabla f(x) + J_g^T(x) \lambda = \begin{bmatrix} x_1 \\ 5x_2 \end{bmatrix} + \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Điểm cực trị là nghiệm của hệ phương trình

$$x_1 + \lambda = 0,$$

$$5x_2 - \lambda = 0,$$

$$x_1 - x_2 = 1,$$

Dưới dạng ma trận, ta có

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 5 & -1 \\ 1 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \lambda \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

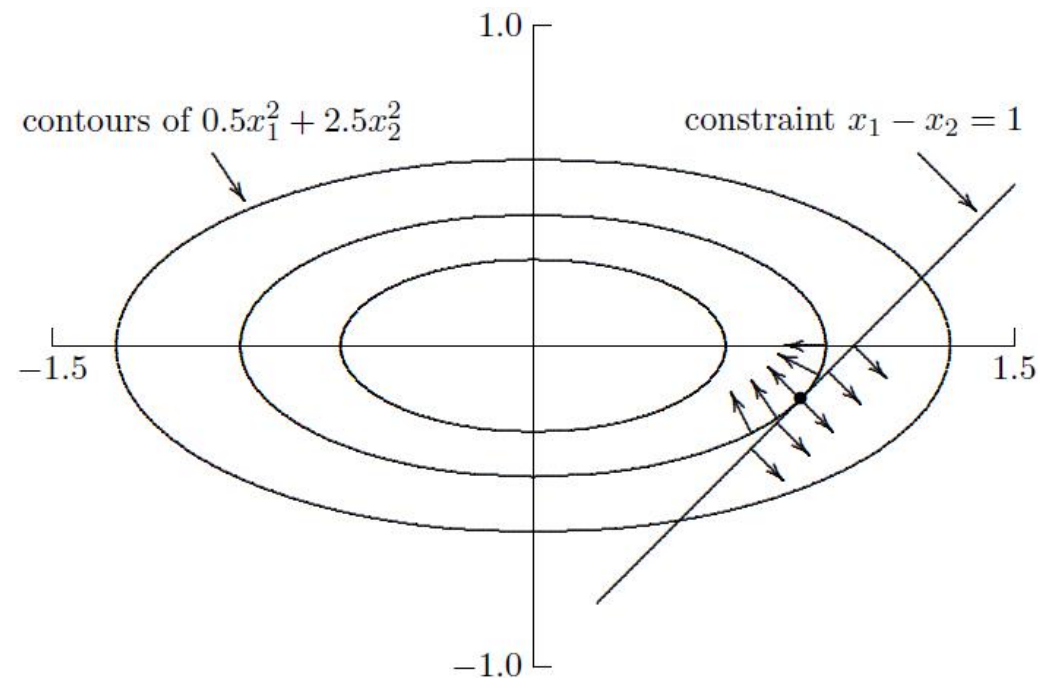

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Giải hệ phương trình trên, ta được nghiệm

$$x_1 = 0.833, \quad x_2 = -0.167, \quad \lambda = -0.833$$

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Vd: cực tiểu hàm dạng toàn phương

$$f(x, y) = x^2 + y^2$$

Với ràng buộc

$$g(x, y) = x + y = 10$$

Hàm Lagrange được xác định bởi

$$L(x, y, \lambda) = x^2 + y^2 + \lambda(x + y - 10)$$

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Vd: cực tiểu hàm dạng toàn phương

Điều kiện cần để đạt cực trị

$$\frac{\partial L}{\partial x} = 2x + \lambda = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{\lambda}{2}$$

$$\frac{\partial L}{\partial y} = 2y + \lambda = 0 \Leftrightarrow y = -\frac{\lambda}{2}$$

$$\frac{\partial L}{\partial \lambda} = x + y - 10 = 0 \Rightarrow -\frac{\lambda}{2} \cdot 2 = 10 \Leftrightarrow \lambda = -10$$

Điểm dừng là (5;5;-10)

6.2. Tối ưu có ràng buộc

Tối ưu có ràng buộc

Điều kiện đủ để đạt cực tiểu

$$\frac{\partial^2 L}{\partial x^2} = 2, \frac{\partial^2 L}{\partial y^2} = 2, \frac{\partial^2 L}{\partial x \partial y} = 0$$

$$\begin{bmatrix} dx & dy \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{\partial^2 L}{\partial x^2} & \frac{\partial^2 L}{\partial x \partial y} \\ \frac{\partial^2 L}{\partial x \partial y} & \frac{\partial^2 L}{\partial y^2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} dx \\ dy \end{bmatrix} = 2(dx^2 + dy^2) > 0$$

$$f_{\min} = f(5,5) = 5^2 + 5^2 = 25$$